DECIZIA DE PUNERE ÎN APLICARE A COMISIEI

din 27 februarie 2014

de acordare a unei derogări solicitate de Irlanda în temeiul Directivei 91/676/CEE a Consiliului privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole

[notificată cu numărul C(2014) 1194]

(Numai textul în limba engleză este autentic)

(2014/112/UE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Directiva 91/676/CEE a Consiliului din 12 decembrie 1991 privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole [1], în special anexa III punctul 2 al treilea paragraf,

întrucât:

(1) În cazul în care cantitatea de gunoi de grajd pe care un stat membru intenționează să o împrăștie anual pe hectar este diferită de cea prevăzută la punctul 2 al doilea paragraf prima teză din anexa III la Directiva 91/676/CEE și la litera (a) a aceluiași paragraf, cantitatea respectivă trebuie stabilită astfel încât să nu împiedice îndeplinirea obiectivelor prevăzute la articolul 1 din directiva menționată și trebuie justificată pe baza unor criterii obiective, precum perioadele lungi de vegetație și culturile cu o puternică absorbție de azot.

(2) La 22 octombrie 2007, Comisia a adoptat Decizia 2007/697/CE de acordare a unei derogări solicitate de Irlanda în conformitate cu Directiva 91/676/CEE a Consiliului privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole [2], prin care a permis împrăștierea de efluenți de la complexe zootehnice până la limita de 250 kg de azot pe hectar pe an, în anumite condiții, în ferme alcătuite în proporție de cel puțin 80 % din pășuni, în contextul *Irish Action Programme as implemented in the European Communities (Good Agricultural Practice for Protection of waters) Regulations 2006 (Statutory Instrument No 378 of 2006)*, care a expirat la 17 iulie 2010.

(3) La 24 februarie 2011, Comisia a adoptat Decizia 2011/127/UE [3], modificând Decizia 2007/697/CE și prelungind derogarea până la 31 decembrie 2013, în contextul *Irish Action Programme as implemented in the European Communities (Good Agricultural Practice for Protection of waters) Regulations 2010 (Statutory Instrument No 610 of 2010)*.

(4) Derogarea acordată prin Decizia 2007/697/CE, astfel cum a fost modificată prin Decizia 2011/127/UE, a vizat 5 093 de ferme în 2012, echivalentul a aproximativ 3,34 % din numărul total de exploatații cu animale erbivore, a 11,44 % din numărul total de unități vită mare și a 5,19 % din suprafața agricolă netă totală.

(5) La 4 octombrie 2013, Irlanda a prezentat Comisiei o cerere de prelungire a derogării în temeiul punctului 2 al treilea paragraf din anexa III la Directiva 91/676/CEE.

(6) În conformitate cu articolul 3 alineatul (5) din Directiva 91/676/CEE, Irlanda aplică un program de acțiune pe întreg teritoriul său.

(7) „Raportul Comisiei către Consiliu și Parlamentul European privind punerea în aplicare a Directivei 91/676/CEE a Consiliului privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, întocmit pe baza rapoartelor statelor membre pentru perioada 2008-2011” arată că în Irlanda, în cazul apelor subterane, toate punctele de monitorizare prezintă concentrații medii de nitrați mai mici de 50 mg/l și 87 % din punctele de monitorizare prezintă concentrații medii de nitrați mai mici de 25 mg/l. În ceea ce privește apele de suprafață, toate punctele de monitorizare prezintă concentrații medii de nitrați mai mici de 50 mg/l și peste 99 % din punctele de monitorizare prezintă concentrații medii de nitrați mai mici de 25 mg/l.

[1] JO L 375, 31.12.1991, p. 1.
[2] JO L 284, 30.10.2007, p. 27.
[3] JO L 51, 25.2.2011, p. 19.

(8) Numărul de animale și utilizarea îngrășămintelor chimice au scăzut în ultimii ani. În perioada 2008-2011, numărul bovinelor, porcinelor și ovinelor a scăzut cu 4 %, 11 % și, respectiv, 22 % față de perioada 2004-2007. În perioada 2008-2011, încărcătura medie de azot din efluenții de la complexele zootehnice a fost de 105 kg/ha, înregistrându-se o scădere de 8 % în comparație cu perioada 2004-2007. Încărcătura medie de fosfor în perioada 2008-2011 a fost de 15 kg/ha, înregistrându-se o scădere de 6 % în comparație cu perioada 2004-2007. Utilizarea medie a îngrășămintelor chimice cu azot a scăzut cu 6 % în perioada 2008-2011, comparativ cu perioada 2004-2007. Utilizarea medie a îngrășămintelor chimice cu fosfor a scăzut cu 31 % în perioada 2008-2011, comparativ cu perioada 2004-2007.

(9) În Irlanda, 93 % din terenul agricol este destinat pășunilor. În ansamblu, în exploatațiile cu pășuni, 47 % din terenul agricol este exploatat extensiv și prezintă, așadar, o rată de stocare relativ redusă și aporturi mici de îngrășăminte, 32 % este exploatat în cadrul unor programe de agromediu și numai 5,2 % din terenul agricol este exploatat intensiv. 7 % din terenul agricol este utilizat pentru agricultura arabilă. Cantitatea medie de îngrășăminte chimice utilizată pentru pășuni este de 81 kg/ha de azot și 7 kg/ha de fosfor.

(10) Climatul irlandez, caracterizat prin ploi anuale distribuite uniform pe parcursul anului și o variație anuală relativ redusă a temperaturilor, permite o perioadă lungă de creștere a ierbii, de la 330 de zile pe an în sud-vest la aproximativ 250 de zile pe an în nord-est.

(11) După ce a examinat cererea Irlandei, luând în considerare programul de acțiune din Irlanda și prin prisma experienței dobândite în urma derogării prevăzute în Decizia 2007/697/CE, astfel cum a fost modificată prin Decizia 2011/127/UE, Comisia consideră că această cantitate de gunoi de grajd propusă de Irlanda, echivalentă cu 250 kg de azot pe hectar pe an, nu va împiedica realizarea obiectivelor Directivei 91/676/CEE, sub rezerva respectării anumitor condiții stricte.

(12) Informațiile justificative prezentate de Irlanda demonstrează că cele 250 kg de azot propuse anual pe hectar în exploatațiile cu cel puțin 80 % pășuni sunt justificate pe baza unor criterii obiective, cum ar fi volumul mare de precipitații nete, perioadele lungi de vegetație și culturile cu o puternică absorbție de azot.

(13) Decizia 2007/697/CE, astfel cum a fost modificată prin Decizia 2011/127/UE, expiră la 31 decembrie 2013. Pentru a se asigura că agricultorii în cauză pot beneficia în continuare de derogarea respectivă, este oportun să se adopte prezenta decizie.

(14) Măsurile prevăzute de prezenta decizie sunt conforme cu avizul Comitetului pentru nitrați, instituit prin articolul 9 din Directiva 91/676/CEE,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Se acordă derogarea solicitată de Irlanda prin scrisoarea din data de 4 octombrie 2013, cu scopul de a permite o cantitate mai mare de efluenți de la complexe zootehnice decât cea prevăzută în anexa III punctul 2 al doilea paragraf prima teză și litera (a) din Directiva 91/676/CEE, în condițiile prevăzute de prezenta decizie.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentei decizii, se aplică următoarele definiții:

(a) „exploatații cu pășuni” înseamnă exploatații în care cel puțin 80 % din terenul agricol disponibil pentru împrăștierea efluenților este acoperit de iarbă;

(b) „animale erbivore” înseamnă bovine (cu excepția vițeilor de lapte), ovine, cervide, caprine și cabaline;

(c) „pășune” înseamnă terenul cultivat cu iarbă permanent sau temporar (temporar înseamnă mai puțin de patru ani);

(d) „parcelă” înseamnă un teren individual sau un grup de terenuri, omogene din punct de vedere al culturii, al tipului de sol și al practicilor de fertilizare.

Articolul 3

Domeniu de aplicare

Prezenta decizie se aplică exploatațiilor cu pășuni, de la caz la caz și în condițiile stabilite la articolele 4, 5 și 6.

Articolul 4

Cererea anuală și angajamente

(1) Agricultorii care doresc să beneficieze de o derogare în temeiul prezentei decizii înaintează anual o cerere autorității competente.

(2) Pe lângă cererea anuală menționată la alineatul (1), aceștia se angajează, în scris, să respecte condițiile prevăzute la articolele 5 și 6.

Articolul 5

Împrăștierea gunoiului de grajd și a altor îngrășăminte

(1) La exploatațiile cu pășuni, cantitatea de efluenți de la complexe zootehnice cu erbivore împrăștiată anual, inclusiv de către animale, nu depășește cantitatea de îngrășăminte de origine animală care conțin 250 kg de azot pe hectar, în condițiile prevăzute la alineatele (2)-(7).

(2) Aportul total de azot nu depășește cererea previzibilă de nutrienți a culturii în cauză, ține seama de rezerva din sol și nu depășește rata maximă de fertilizare aplicabilă exploatației, stabilită în programul de acțiune privind nitrații. Cantitatea totală de azot împrăștiată se diferențiază pe baza ratei de stocare și a productivității pășunii.

(3) Fiecare exploatație stabilește un plan de fertilizare în care se descrie rotația culturilor pe exploatație și împrăștierea gunoiului de grajd și a altor îngrășăminte. Acest plan este disponibil în exploatație în fiecare an calendaristic înainte de 1 martie. Planul de fertilizare cuprinde cel puțin următoarele elemente:

(a) planul privind rotația culturilor, în care trebuie să se specifice suprafața parcelelor cu pășune și a parcelelor cu alte culturi, inclusiv o hartă schematică care să indice amplasarea fiecărei parcele;

(b) numărul de animale, o descriere a sistemului de adăpostire și depozitare, incluzând volumul disponibil pentru depozitarea gunoiului de grajd;

(c) un calcul al cantității de azot și fosfor din gunoiul de grajd produs în exploatație;

(d) cantitatea, tipul și caracteristicile gunoiului de grajd distribuit în interiorul sau în exteriorul exploatației;

(e) necesarul previzibil de azot și de fosfor al culturilor pentru fiecare parcelă;

(f) rezultatele analizei solului în ceea ce privește conținutul de azot și fosfor, dacă sunt disponibile;

(g) natura îngrășământului care urmează să fie utilizat;

(h) calculul cantității de azot și de fosfor provenind din gunoiul de grajd împrăștiat pe fiecare parcelă;

(i) calculul cantității de azot și de fosfor provenind din îngrășăminte chimice și alte tipuri de îngrășăminte împrăștiate pe fiecare parcelă.

Planul de fertilizare este revizuit în termen de șapte zile de la orice modificare survenită în practicile agricole, pentru a se asigura coerența acestui plan cu practicile agricole reale.

(4) Fiecare agricultor întocmește un registru de fertilizare, care cuprinde informații privind gestionarea aportului de azot și fosfor și gestionarea apelor uzate.

Aceste registre sunt prezentate autorității competente pentru fiecare an calendaristic.

(5) Pentru fiecare exploatație cu pășuni care beneficiază de o derogare, agricultorul acceptă că cererea prevăzută la articolul 4 alineatul (1), planul de fertilizare și registrul de fertilizare pot face obiectul unui control.

(6) Fiecare agricultor căruia i se acordă derogare efectuează analize periodice ale conținutului de azot și de fosfor din sol pentru o fertilizare corespunzătoare.

Prelevarea de probe și analiza se efectuează cel puțin o dată la patru ani pentru fiecare zonă omogenă a exploatației, luându-se în considerare rotația culturilor și caracteristicile solului.

Se efectuează cel puțin o analiză la fiecare cinci hectare de teren agricol.

Rezultatele analizei conținutului de azot și de fosfor din sol sunt disponibile în exploatația care beneficiază de derogare.

(7) Efluenții de la complexe zootehnice nu se împrăștie toamna, înainte de cultivarea ierbii.

Articolul 6

Gestionarea terenurilor

(1) Cel puțin 80 % din terenul disponibil pentru împrăștierea gunoiului de grajd în cadrul exploatațiilor se cultivă cu iarbă.

(2) Agricultorii care beneficiază de o derogare individuală întreprind următoarele măsuri:

(a) pășunile temporare sunt arate primăvara;

(b) indiferent de tipul de sol, pășunile arate sunt înlocuite imediat de o cultură cu un necesar ridicat de azot;

(c) rotația culturilor nu include plante leguminoase sau alte plante care fixează azotul atmosferic.

(3) Cu toate acestea, alineatul (2) litera (c) nu se aplică în cazul trifoiului cultivat pe pășunile unde acesta reprezintă mai puțin de 50 % din cultură și nici în cazul altor plante leguminoase intercalate cu iarbă.

Articolul 7

Monitorizare

(1) Autoritatea competentă se asigură că în fiecare an se elaborează și se actualizează hărți din care reiese procentul de exploatații cu pășuni, procentul de animale și procentul de teren agricol la care se referă fiecare derogare individuală, pentru fiecare district, precum și hărți privind exploatarea terenurilor la nivel local.

(2) Se monitorizează solul, apele de suprafață și apele subterane pentru a se obține date cu privire la concentrația de azot și de fosfor din apa din sol, la azotul mineral din profilul solului și la concentrațiile de nitrați din apele subterane și de suprafață, atât în condiții de derogare, cât și în absența acesteia. Monitorizarea se efectuează la nivelul exploatațiilor și la nivelul zonelor agricole de monitorizare. Punctele de monitorizare includ principalele tipuri de sol, nivelurile intensității, practicile de fertilizare și culturile.

(3) Se efectuează o monitorizare intensificată a apei în zonele agricole aflate în apropierea celor mai vulnerabile corpuri de apă.

(4) În exploatațiile care beneficiază de derogări individuale se efectuează anchete cu privire la exploatarea terenurilor la nivel local, la rotația culturilor și la practicile agricole. Informațiile colectate și datele rezultate din analiza nutrienților menționată la articolul 5 alineatul (6) și a monitorizării menționate la alineatul (2) din prezentul articol se utilizează pentru a calcula, conform unui model, amploarea pierderilor de azot și de fosfor din exploatațiile care beneficiază de o derogare individuală.

Articolul 8

Controale

(1) Autoritățile competente se asigură că toate cererile de derogare sunt supuse controlului administrativ. În cazul în care, în urma controlului, se demonstrează că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolele 5 și 6, solicitantul este informat în acest sens. În acest caz, se consideră că cererea este respinsă.

(2) Pe baza analizei riscurilor, a rezultatelor controalelor efectuate în anii precedenți și a rezultatelor controalelor generale aleatorii privind aplicarea legislației de punere în aplicare a Directivei 91/676/CEE, se stabilește un program de inspecții pe teren. Inspecțiile pe teren acoperă cel puțin 5 % din exploatațiile care beneficiază de o derogare individuală în legătură cu condițiile prevăzute la articolele 5 și 6 din prezenta decizie. În cazurile în care, în urma verificării, se constată o situație de neconformitate, agricultorul trebuie informat de acest lucru. Aceste informații sunt luate în considerare în momentul adoptării unei decizii privind cererea de acordare a derogării pentru anul următor.

(3) Autorităților competente li se conferă competențele și mijloacele necesare pentru a verifica respectarea unei derogări acordate în temeiul prezentei decizii.

Articolul 9

Raportare

Autoritățile competente prezintă în fiecare an, până în luna iunie, un raport conținând următoarele informații:

(a) hărți din care să reiasă procentul de exploatații, procentul de animale și procentul de teren agricol la care se referă fiecare derogare individuală, pentru fiecare district, precum și hărți privind exploatarea terenurilor la nivel local, menționate la articolul 7 alineatul (1);

(b) rezultatele monitorizării apelor subterane și de suprafață în ceea ce privește concentrațiile de nitrați și de fosfor, inclusiv informații privind tendințele în materie de calitate a apei, atât în condiții de derogare, cât și în absența acesteia, precum și impactul derogării asupra calității apei, astfel cum se menționează la articolul 7 alineatul (2);

(c) rezultatele monitorizării solului în ceea ce privește concentrațiile de azot și de fosfor din apa din sol și azotul mineral din profilul solului, atât în condiții de derogare, cât și în absența acesteia, astfel cum se menționează la articolul 7 alineatul (2);

(d) un rezumat și o evaluare a datelor obținute în urma monitorizării intensificate a apei, menționate la articolul 7 alineatul (3);

(e) rezultatele anchetelor privind exploatarea terenurilor la nivel local, rotațiile culturilor și practicile agricole, menționate la articolul 7 alineatul (4);

(f) rezultatele calculelor pe bază de model ale amplorii pierderilor de azot și de fosfor din exploatațiile care beneficiază de o derogare individuală, menționate la articolul 7 alineatul (4);

(g) o evaluare a implementării condițiilor de derogare, pe baza unor controale efectuate la nivel de exploatație și a informațiilor privind exploatațiile neconforme, pe baza rezultatelor controalelor administrative și ale inspecțiilor pe teren, menționate la articolul 8 alineatele (1) și (2);

(h) o analiză comparativă a controalelor efectuate la exploatațiile care beneficiază de derogare și la exploatațiile care nu beneficiază de derogare din Irlanda. Informațiile includ date privind inspecțiile anuale, controalele administrative, inspecțiile agricole în contextul măsurilor privind ecocondiționalitatea și al statisticilor privind nerespectarea obligațiilor.

Articolul 10

Aplicare

Prezenta decizie se aplică în contextul *Irish Action Programme as implemented in the European Union (Good Agricultural Practice for Protection of Waters) Regulations 2014 (Statutory Instrument No 31 of 2014)*.

Prezenta decizie expiră la 31 decembrie 2017.

Articolul 11

Prezenta decizie se adresează Irlandei.

Adoptată la Bruxelles, 27 februarie 2014.

Pentru Comisie

Janez POTOČNIK

Membru al Comisiei